Stockholms stad

PM Rotel IX (Dnr KS 2026/870)

SMHI:s rapport Översyn av förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete

Remiss från Klimat- och näringslivsdepartementet
Remisstid den 10 november 2026

Förslag till beslut

Borgarrådsberedningen föreslår att kommunstyrelsen beslutar följande.

Remissen besvaras med Stockholms stads yttrande, bilaga 1 till promemorian.

Föredragande borgarrådet Lars Strömgren

Sammanfattning av ärendet

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat SMHI:s rapport om översyn av förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete till bland annat Stockholms stad för yttrande.

SMHI har fått i uppdrag att analysera behovet av ändringar i förordningen (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete (klimatanpassningsförordningen) och vid behov lämna förslag till författningsändringar. SMHI bedömer att det finns behov av ändringar i förordningen för att bredda klimatanpassningsarbetet till att omfatta fler myndigheter och samtidigt stärka det pågående arbetet med klimatanpassning på svenska myndigheter. Genom tydligare krav på myndigheternas arbete kan fler klimatanpassningsåtgärder genomföras och samhället stå bättre rustat inför klimatförändringen.

Förslaget innebär att länsstyrelsernas ansvar breddas samtidigt som deras uppföljande roll minskar till förmån för ett ökat fokus på samordnande, nätverkande och stödjande aktiviteter. Genom att fler myndigheter omfattas av klimatanpassningsförordningen breddas arbetet till nya samhällssektorer som i dag inte finns representerade, samtidigt som kunskapsunderlag och stöd till andra aktörer stärks. Förslagen innebär ett utökat ansvar för berörda myndigheter, bland annat genom krav på att analysera klimatrisker inom myndighetens ansvarsområde. Länsstyrelsernas regionala samordningsuppdrag breddas till att omfatta samverkan med och stöd till regioner och andra berörda aktörer. SMHI bedömer att förslagen stärker den regionala samordningen och statens förmåga att förebygga och hantera klimatrelaterade risker, men ser att det även kan innebära ett ökat resursbehov.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Stadshus AB. Stadsbyggnadsnämnden har inte inkommit med svar.

På grund av den korta remisstiden har exploateringskontoret, miljöförvaltningen och trafikkontoret inkommit med kontorsyttrande

Stadsledningskontoret har inget att invända mot utredningens förslag att inkludera flera myndigheter till att omfatta klimatanpassningsförordningen och instämmer i att myndigheternas uppdrag behöver breddas och förtydligas till att klimat- och sårbarhetsanalyser tas fram för myndighetens ansvarsområde. Stadsledningskontoret vill samtidigt betona att det är viktigt att breddande inte sker på bekostnad av analyser för verksamheten. Kontoret instämmer i förslaget om att myndighetsmål bör ersättas med mål och att länsstyrelserna ges utökat ansvar i det regionala klimatanpassningsarbetet.

Exploateringskontoret ser positivt på förslaget att bredda länsstyrelserna ansvar att samverka och stödja berörda aktörer i länet. Förslaget bedöms inte påverka exploateringsnämndens verksamhet i någon betydande utsträckning och därmed har kontoret inga ytterligare synpunkter.

Miljöförvaltningen är positiv till utredningens förslag att inkludera fler myndigheter till att omfattas av klimatanpassningsförordningen och delar SMHI:s bedömning att det skulle kunna underlätta lokalt genomförande av klimatanpassningsåtgärder som involverar olika aktörer i länet. Förvaltningen delar utredningens bedömning av att förslagen ändring av länsstyrelsernas uppdrag kan innebära ett ökat behov resurser, och vill framhålla att det är viktigt att länsstyrelsen ges möjlighet att ta på sig den utökade roll som föreslås i utredningen.

Trafikkontoret anser att förslagen till författningsförändringar ter sig relevanta och motiverade. Kontoret bedömer att kommuner kan erhålla vissa, men begränsade, nyttor från t.ex. ökade samverkansmöjligheter med nationella myndigheter, såsom länsstyrelsen. Tillgången till mer omfattande klimat- och sårbarhetsanalyses där för kommuner relevanta risker kan ha ett visst värde.

Stockholms Stadshus AB tillstyrker SMHI:s förslag, och påpekar att stärkta klimat- och sårbarhetsanalyser hos berörda myndigheter samt ett bredare samordnings- och stöduppdrag för länsstyrelserna kan ge kommuner och kommunala bolag bättre kunskapsunderlag och stöd i det egna klimatanpassningsarbetet.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Klimatkrisen är redan här och märks allt tydligare i människors vardag, genom bland annat skyfall, värmeböljor, torka och stigande havsnivåer. Detta leder till konsekvenser för människors hälsa och ökade risker för bostäder, infrastruktur och samhällsviktiga verksamheter. Konsekvenserna drabbar oss alla, men slår särskilt hårt mot redan sårbara grupper. Samhällets förmåga att förebygga och hantera klimatrelaterade risker behöver stärkas kraftfullt och omgående.

Jag välkomnar översynen av förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete och instämmer i förslaget att fler myndigheter ska omfattas av klimatanpassningsförordningen och att myndigheternas ansvar ska breddas och förtydligas. Vidare instämmer jag i stadsledningskontorets bedömning att nationella riktlinjer bör omfatta ett samlat klimatunderlag och en tidshorisont som uttrycker statens gemensamma syn på klimatrelaterade risker. Staten behöver också ta ett större ansvar för frågor av nationell betydelse. Det gäller inte minst skyddet mot stigande havsnivåer, som inte kan lämnas åt enskilda kommuner att hantera på egen hand.

Kommunerna behöver bättre juridiska och ekonomiska förutsättningar för klimatanpassningsarbetet, med långsiktiga resurser, större möjligheter att stoppa byggande i riskområden och tydliga modeller för hur kostnader, risker och nyttor ska fördelas mellan olika aktörer.

I övrigt hänvisar jag till Stockholms stads yttrande.

Stockholm den 21 oktober 2026

Lars Strömgren

Bilagor

1. Stockholms stads yttrande, dnr:KS 2026/870-12.1
2. Remiss - SMHI:s rapport Översyn av förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete drn KS 2026/870-1.1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Ärendet

Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat SMHI:s rapport om översyn av förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete till Stockholms stad för yttrande.

SMHI har fått i uppdrag att analysera behovet av ändringar i förordningen (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete (klimatanpassningsförordningen) och vid behov lämna förslag till författningsändringar. SMHI bedömer att det finns behov av ändringar i förordningen för att bredda klimatanpassningsarbetet till att omfatta fler myndigheter och samtidigt stärka det pågående arbetet med klimatanpassning på svenska myndigheter. Genom tydligare krav på myndigheternas arbete kan fler klimatanpassningsåtgärder genomföras och samhället stå bättre rustat inför klimatförändringen.

Förslaget innebär även att länsstyrelsernas ansvar breddas samtidigt som deras uppföljande roll minskar till förmån för ett ökat fokus på samordnande, nätverkande och stödjande aktiviteter.

SMHI bedömer att förslagen stärker statens förmåga att förebygga och hantera klimatrelaterade risker genom att klimatanpassningsarbetet integreras i fler samhällssektorer. Genom att fler myndigheter omfattas av klimatanpassningsförordningen breddas arbetet till nya samhällssektorer som i dag inte finns representerade, samtidigt som kunskapsunderlag och stöd till andra aktörer stärks. Förslagen innebär ett utökat ansvar för berörda myndigheter, bland annat genom krav på att analysera klimatrisker inom myndighetens ansvarsområde. Det bedöms ge en mer heltäckande riskbild och ett bättre underlag för styrning, prioritering och långsiktig planering av klimatanpassningsåtgärder. Samtidigt kan förslaget innebära ökade behov av resurser, kompetensutveckling och samverkan. Länsstyrelsernas regionala samordningsuppdrag breddas till att omfatta samverkan med och stöd till regioner och andra berörda aktörer, vilket bedöms stärka den regionala samordningen men också kunna öka resursbehovet.

De ekonomiska konsekvenserna består främst av ökade personalkostnader till följd av att fler myndigheter omfattas av förordningen och att kraven på klimatanpassningsarbetet utökas. Även förslagen om klimat- och sårbarhetsanalyser samt länsstyrelsernas breddade uppdrag medför ökade resursbehov. Därutöver bedöms SMHI behöva förstärkta resurser för vägledning och samordning. Sammantaget bedömer SMHI att förslagen bidrar till ökad robusthet och förbättrade förutsättningar för klimatanpassning i offentlig verksamhet och samhället i stort.

Remissammanställningen

Innehållsförteckning

Stadsledningskontoret 5

Exploateringskontoret 7

Miljöförvaltningen 8

Trafikkontoret 8

Stockholms stadshus AB..... 10

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Stadshus AB. Stadsbyggnadsnämnden har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 29 september 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Sammanfattning av synpunkter

Stadsledningskontoret har inget att invända mot utredningens förslag att inkludera flera myndigheter till att omfatta klimatanpassningsförordningen och *instämmer i* att myndigheternas uppdrag behöver breddas och förtydligas till att klimat- och sårbarhetsanalyser tas fram för myndighetens ansvarsområde. *Stadsledningskontoret vill samtidigt betona* att det är viktigt att breddande inte sker på bekostnad av analyser för verksamheten. *Stadsledningskontoret instämmer i* förslaget om att myndighetsmål bör ersättas med mål och att länsstyrelserna ges utökat ansvar i det regionala klimatanpassningsarbetet.

Stadsledningskontoret lämnar därutöver några medskick som har med myndigheternas arbete med klimatanpassning att göra men som ligger utanför utredningens direktiv.

Ställningstaganden

Stadsledningskontoret besvarar och kommentera utredningens förslag till förändringar av klimatanpassningsförordningen i remissens *kapitel 4. Förslag till regeringen.*

Stadsledningskontoret vill därutöver lämna några övriga medskick som har med myndigheternas arbete med klimatanpassning att göra men som ligger utanför utredningens direktiv.

I samband med betänkandet *Bättre förutsättningar för klimatanpassning (SOU 2025:51)* lyfte stadsledningskontoret i sitt remissvar, behovet av nationella riktlinjer för val av klimatscenario. Ett sådant regeringsuppdrag har nu påbörjats och genomförs av statliga myndigheter (SMHI, Boverket och Trafikverket). Stadsledningskontoret anser att nationella riktlinjer bör omfatta ett samlat klimatunderlag och en tidshorisont som utgör statens gemensamma syn på de klimatrelaterade riskerna så att staten får likvärdig myndighetsutövning gällande

rådgivning, risk- och sårbarhetsanalyser, bedömning och prioritering av skyddsåtgärder samt påverkan på riksintressen. Samtidigt behöver det stå klart att detta inte handlar om någon vanlig typ av standardisering som en expertmyndighet har att bestämma, utan att frågorna rymmer politiska överväganden och också behöver behandlas så. Val av klimatscenarier är lämpligt att behandla samlat nationellt, hur risken bedöms behöver även fortsatt vara en fråga att analysera utifrån lokala förutsättningar och behov.

Stadsledningskontoret vill även framföra att det finns behov av att Boverkets allmänna råd, föreskrifter, tillsynsvägledning och vägledning som för närvarande är under framtagande, hanterar en ekonomiskt rimlig tidshorisont och att statens kravnivåer ska ge samhällsekonomiskt och fastighetsekonomiskt rimliga kostnader.

Stadsledningskontoret vill även påminna om vikten av det förslag som gavs i *SOU 2025:51*, om att ge staten ett utökat ansvar för skydd när havet stiger. Att, som idag, lämna det upp till enskilda kommuner att lösa riskerar att leda till suboptimeringar eller att de inte alls kommer till stånd eftersom det handlar om stora investeringar kan vara svåra att bära för många kommuner. Ett statligt ansvar måste emellertid utgå från kommunernas översiktsplaner och såväl kommunerna som regionerna behöver komma in tidigt i processen.

Stadsledningskontoret kommenterar utredningens förslag till förändringar av klimatanpassningsförordningen, remissens kapitel *4. Förslag till regeringen*, enligt nedan.

4. Förslag till regeringen

4.1 Fler myndigheter bör omfattas av klimatanpassningsförordningen

Stadsledningskontoret har inget att invända mot utredningens förslag om att ytterligare tio nationella myndigheter bör omfattas av förordningen då de har ansvar inom samhällsviktiga verksamheter eller uppgifter som är centrala för samhällets klimatanpassning. Flera av myndigheterna som föreslås ingå är av regeringen utpekade beredskapsmyndigheter. Stadsledningskontoret *instämmer i* utredningens problemanalys som motiverar ändringen. Sedan förordningen trädde i kraft år 2019 har arbetet med krisberedskap, civilt försvar och försörjningsberedskap fått en allt större betydelse.

4.2 Bredda och förtydliga klimatanpassningsförordningen vad gäller myndigheters ansvar

Stadsledningskontoret instämmer i utredningens förslag om att myndigheter ska ta fram klimat- och sårbarhetsanalyser för myndighetens ansvarsområde, vilket breddar och förtydligar uppdraget jämfört med klimatanpassningsförordningen där analyserna ska göras för myndigheternas verksamhet. Detta överensstämmer även bättre med beredskapsförordningen.

Stadsledningskontoret anser att det är positivt att myndigheter har perspektivet ansvarsområdet och det är på det sättet Stockholms stad arbetat med sammanställning av skyfallsrisker för att fånga helheten.

Stadsledningskontoret vill samtidigt betona att det är viktigt att breddande inte sker på bekostnad av analyser för verksamheten, verksamhetsområdet behöver även fortsatt ingå. Stockholms stads erfarenhet är att goda analyser från verksamhetsägare gällande konsekvenser för deras anläggningar är en förutsättning för att genomföra samverkansåtgärder gällande fysisk anpassning. *Stadsledningskontoret anser* att en aggregerad analys skulle vara användbar genom att indikera vilka områden som kan behöva analyseras djupare utifrån ett verksamhetsperspektiv och komma till användning inte bara för kommuner utan även för andra aktörer inom länet.

Stadsledningskontoret instämmer i förslaget om att myndighetsmål bör ersättas med mål. Mål är ett bredare begrepp som innebär att mål kan tas fram för ansvarsområden och inte begränsas till den egna verksamheten.

4.3 Bredda och förtydliga länsstyrelsernas uppdrag

Stadsledningskontoret instämmer i förslaget om att 5 § klimatanpassningsförordningen bör ändras, så att det framgår att länsstyrelserna ska analysera hur länet påverkas av klimatförändringen samt att 5 § ändras för att bredda och förtydliga länsstyrelsernas regionala samordningsuppdrag så att det blir tydligt avseende vad som ska omfattas i länsstyrelsernas klimat- och sårbarhetsanalyser.

4.4 Övriga föreslagna ändringar

Stadsledningskontoret instämmer i förslaget om att lägga till en tredje punkt under 9 § klimatanpassningsförordningen om mål och att de ska hållas aktuella. Idag finns inga krav på hur ofta målen behöver uppdateras och att de bör följa samma intervall som tidsramen för klimat- och sårbarhetsanalysen respektive handlingsplanen.

Stadsledningskontoret instämmer även i förslaget om att ändra i 10 § klimatanpassningsförordningen så att fokus läggs på att dokumentera och följa upp arbetet med handlingsplanen.

Exploateringskontoret

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 september 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Exploateringskontoret ser positivt på förslaget att bredda länsstyrelserna ansvar att samverka och stödja berörda aktörer i länet. Förslaget bedöms inte påverka exploateringsnämndens verksamhet i någon betydande utsträckning och därmed har kontoret inga ytterligare synpunkter.

Miljöförvaltningen

Miljöförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 6 september 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen är positiv till utredningens förslag att inkludera fler myndigheter till att omfattas av klimatanpassningsförordningen, särskilt med tanke på att flertalet av de föreslagna myndigheterna är av regeringen utpekade beredskapsmyndigheter.

Stockholms stad berörs främst av utredningens förslag om länsstyrelsernas utökade ansvar och roll i det regionala klimatanpassningsarbetet. Förvaltningen är som helhet positiv till utredningens förslag, och delar SMHIs bedömning att det skulle kunna underlätta lokalt genomförande av klimatanpassningsåtgärder som involverar olika aktörer i länet.

SMHI konstaterar att utredningens förslag om ändring av länsstyrelsernas uppdrag kan innebära ett ökat behov resurser. Förvaltningen delar den bedömningen och vill framhålla att det är viktigt att länsstyrelsen ges möjlighet att ta på sig den utökade roll som föreslås i utredningen.

Trafikkontoret

Trafikkontorets tjänsteutlåtande daterat den 15 september 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Remissen avser SMHI:s rapportering på regeringsuppdraget att analysera behovet av ändringar i förordningen (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete (klimatanpassningsförordningen) och vid behov lämna förslag till författningsändringar. Förordningen och förslagen till förändring berör nationella myndigheter, och inte aktörer såsom kommuner.

Myndigheten lämnar förslag på förändringar i 1, 3, 5, 6 och 8-10 §§ och rubriken närmast före 8 § förordningen (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete. Vidare föreslås att tio ytterligare myndigheter ska omfattas av förordningen, utöver de som redan idag berörs.

Författningsförslagen avser främst förtydliga hur nationella myndigheter ska arbeta med klimat- och sårbarhetsanalyser, men även att myndigheterna ska analysera hela sitt ansvarsområde, och inte endast verksamhetsområdet. Förslagen på författningsändringar, anser SMHI, ger myndigheterna en tydligare roll att analysera klimatrisker även inom områden där de själva inte har rådighet att genomföra åtgärder, men där andra aktörer med denna rådighet kan använda myndighetens analysresultat.

Trafikkontoret tillstyrker SMHI:s förslag till regeringen. Nedan sammanfattas kontorets synpunkter.

Fler myndigheter bör omfattas av klimatanpassningsförordningen

Förslaget lyder; *Klimatanpassningsförordningen omfattar i dag 32 nationella myndigheter och samtliga länsstyrelser SMHIföreslår attytterligare tio nationella myndigheter bör omfattas av förordningen: Arbetsmiljöverket, Energimarknadsinspektionen, Försvarets materie/verk, Kommerskollegium, Kustbevakningen, Luftfartsverket, Läkemedelsverket, Migrationsverket, Upphandlingsmyndigheten och Polismyndigheten.*

Trafikkontoret har inga synpunkter på aktuellt förslag.

Bredda och förtydliga klimatanpassningsförordningen vad gäller myndigheters ansvar

Förslaget lyder; *Enligt klimatanpassningsförordningen ska berörda myndigheter utreda klimatförändringens påverkan på myndighetens verksamhet i en klimat- och sårbarhetsanalys. SMHI föreslår att myndigheter ska ta fram klimat- och sårbarhetsanalyser för myndighetens ansvarsområde. Länsstyrelsernas ansvarsområde utgörs av länet. Genomförändringen breddas och tydliggörs omfattningen av myndigheternas analyser. Myndigheterna ska även ta fram myndighetsmålför sitt arbete med klimatanpassning. SMHI föreslår att begreppet "myndighetsmål" ersätts med "mål". Detta förslag innebär att myndigheterna får möjligheten att ta fram mål för annat än egna verksamheten.*

Trafikkontoret anser att det sannolikt är positivt att myndigheterna enligt förslaget ska ta fram klimat- och sårbarhetsanalyser för sitt respektive ansvarsområde, istället för verksamhetsområdet. Kontoret anser att detta sannolikt kan betyda att risker som inte idag skulle identifierats av en enskild aktör, kan inkluderas i klimat- och sårbarhetsanalyser från myndigheter. Trafikkontoret kan, i egenskap av strategiskt ansvarig för skyfallsrisker inom Stockholms stad, se tydliga paralleller till kontorets arbete att identifiera risker som faller inom det kommunala allmänintresset, men som historiskt inte identifierats av de aktörer som verkar inom berörda sektorer. Särskilt risker som berör hela sektorer där många aktörer verkar anses lättare kunna identifieras om myndigheterna analyserar sitt ansvarsområde och inte bara verksamhetsområdet, så som definitionen är i remissen.

Bredda och förtydliga länsstyrelsernas uppdrag

Förslaget lyder; *SMHI föreslår ändring av 5 § 2 klimatanpassningsförordningen, så att det tydligt framgår att länsstyrelserna, inom ramenför klimat- och sårbarhetsanalysen, ska analysera hur länet och, vid behov, angränsande län påverkas av klimatförändringen.*

SMHI föreslår en ändring av 5 § 3för att bredda och förtydliga länsstyrelsernas regionala samordningsuppdrag.

Trafikkontoret anser att omskrivningen att länsstyrelsen ska *samverka med och stödja regioner och berörda aktörer i länet,* istället för, så som i rådande författning, *stödja och följa upp regionala sektorsmyndigheters klimatanpassningsarbete,* är positiv. Kontoret stöder SMHI:s slutsats att det flyttar fokus från administration och

uppföljning, till samverkan och åtgärder. Förslaget anses sannolikt kunna vara positivt för kommuners klimatanpassningsarbete.

Övriga föreslagna ändringar

Förslaget lyder; S*MHI föreslår att det läggs till en tredjepunkt under 9 § klimatanpassningsförordningen om mål, där det framgår att målen ska hållas aktuella genom att de ses över och uppdateras vid väsentliga förändringar i verksamheten eller mist vart femte år.*

SMHI föreslår en ändring av IO § 2 klimatanpassningsförordningen om myndighetens arbete med handlingsplanen. Förslaget innebär att fokus läggs på att dokumentera och följa upp arbetet med handlingsplanen. Samtidigt föreslås att kravet om att myndigheten ska "redovisa arbetet med att följa handlingsplanen" stryks.

Trafikkontoret har inga synpunkter på förslaget.

Stockholms stadshus AB

Stockholms Stadshus AB:s yttrande daterat den 16 september 2026 har i huvudsak följande lydelse.

Koncernledningens synpunkter

Koncernledningen tillstyrker SMHI:s förslag. Förslagen riktar sig till statliga myndigheter och länsstyrelser och innebär inte några direkta nya krav på koncernens bolag.

Stärkta klimat- och sårbarhetsanalyser hos berörda myndigheter samt ett bredare samordnings- och stöduppdrag för länsstyrelserna kan samtidigt ge kommuner och kommunala bolag bättre kunskapsunderlag och stöd i det egna klimatanpassningsarbetet. Detta är särskilt relevant för samhällsviktiga verksamheter och frågor som rör skyfall, översvämning, vattenförsörjning och avloppssystem. Koncernledningen ser därför positivt på en stärkt samverkan med berörda myndigheter och länsstyrelsen.

Underremisser

Stockholm Vatten och Avfalls remissvar har i huvudsak följande lydelse:

Stockholm Vatten och Avfall AB är positivt till att fler myndigheter ska genomföra klimat- och sårbarhetsanalyser och till att länsstyrelsens uppdrag breddas mot samverkan och stöd. Bolaget bedömer att detta kan ge bättre underlag för riskbedömning och planering samt öka dialogen i frågor om bland annat skyfall, översvämning, vattenförsörjning och avloppssystem.